

Riktlinjer för trygghetspunkter och informationspunkter i Melleruds kommun

Antagen av kommunstyrelsen den
3 december 2025, KS § 197

Riktlinjer för trygghetspunkter i Melleruds kommun

1. Allmänt

Trygghetspunkter

Den bästa trygghetspunkten för friska människor är ofta den egna bostaden, även om det skulle bli kallare än vad man är van vid.

En trygghetspunkt är en mötesplats dit människor kan vända sig vid större kriser i samhället, som exempelvis vid omfattande el- eller värmeavbrott, naturhändelser så som stormar, omfattande bränder eller vid krig och krigsfara.

En kommun kan i väldigt få fall planera för att trygghetspunkter ska stödja kommunens samtliga invånare, istället är det de mest behövande som tillfälligt kan behöva ges stöd.

Informationspunkter

Om samhället skulle drabbas av en långvarig kris, om vi inte kan kommunicera digitalt via till exempel vår hemsida eller sociala medier, samt telefoni och e-post, är det viktigt att Melleruds kommun ändå kan nå ut med viktig information till medborgarna.

En informationspunkt är en särskilt utsedd fysisk plats dit allmänheten kan ta sig för att få bekräftad information från kommunen och från myndigheter när ordinarie kanaler inte fungerar.

Syfte

Riktlinjen beskriver kommunens ramar för planering av och förmåga till att upprätta kommunala trygghetspunkter och informationspunkter i Melleruds kommun.

2. Ambitionsnivå för kommunens planering

Följande ambitionsnivå gäller för planeringen av kommunens planering av trygghetspunkter och informationspunkter:

- Utgångspunkten för planeringen är: här och nu med det vi har. Utveckling ska ske över tid.
- Planeringen är till för de mest behövande som tillfälligt kan behöva ges stöd vid samhällsstörningar.
- Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap för minst en vecka med tillgång till mat, vatten, värme och kommunikation.
- Planeringen för trygghetspunkter ska i möjligaste mån synkroniseras med kommunens andra planer till exempel för nödvatten och informationspunkter.
- I första hand används kommunens egna lokaler som trygghetspunkter.
- En trygghetspunkt per tätort ska kunna upprättas och bemannas.
- Bemanningen utgår från att kommunal personal som normalt sett arbetar på platsen initialt öppnar och leder verksamheten på platsen. Frivilliga som tecknat avtal med kommunen, eller totalförsvarspiktiga, kan användas för att komplettera bemanningen.
- Kommunens planering utgår från Energimyndighetens och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (Myndigheten för civilt försvar, från 1 januari 2026) vägledningar inom området. Dessa myndigheter har även information om hemberedskap.

- Trygghetspunkter och informationspunkter ska vid samhällsstörning, där behov föreligger, kunna upprättas 48 timmar efter beslut.
- Förberedande information till medborgarna ska ges om den enskildes ansvar, vad en trygghetspunkt och informationspunkt är, när de kan aktiveras och vad den enskilde ska tänka på inför besök på respektive punkt.
- När en trygghetspunkt öppnas ska kommunen kommunicera detta till relevant målgrupp. Om möjligt kommuniceras aktivering av informationspunkter på motsvarande sätt.
- Informationspunkterna ska kunna aktiveras utan behov av trygghetspunkter och vice versa.
- Trygghetspunkterna ska på sikt uppnå förmåga nivå 3. Förmågan byggs upp över tid. Först säkerställs att nivå 1 och 2 kan upprätthållas. Trygghetspunkten öppnas i den nivå som behov föreligger, dvs behövs endast nivå 1 upprättas den med förmågorna i nivå 1.
- Lokalen används i den nivå som det finns behov av, det vill säga behövs endast trygghetspunkt i nivå 1, så upprättas den med förmågorna i nivå 1.

Förmåga - trygghetspunkter

Trygghetspunktens förmåga, eller faciliteter, beskrivs i tre olika nivåer där ett är den lägsta och tre är den högsta.

Nivå 1 – Enkelt dagcentrum. Detta är en trygghetspunkt som är användbar under en kortare tid, t.ex. under några timmar dagtid för människor som kan klara mathållning själva.

- Minst en trygghetspunkt per tätort som är lämplig ur tillgänglighetsperspektiv.
- Varm- och kallvatten utan dusch.
- Möjlighet att använda toaletter.
- Information och kommunikation, det vill säga informationspunkt.
- Trygg energiförsörjning, dvs värme och reservkraft.
- Första hjälpen-utrustning. Om möjligt hjärtstartare.
- Möjlighet att kontakta 112 eller hänvisning till hur 112 kan larmas.

Nivå 2 - Utökat dagcentrum. Detta är en trygghetspunkt där man kan vistas vid större delen av dygnet men där man övernattar hemma.

- Samma som nivå 1.
- Dusch-, sanitets- och tvättmöjligheter.
- Matuppvärmningsmöjlighet - i första hand erbjuds möjlighet att bereda egen mat. I andra hand bör förmåga till nödbespisning för särskilt utsatta byggas upp.
- Förvarning av livsmedel för nödbespisning.
- Möjlighet att hantera betalning för nödbespisning.

Nivå 3 - För dygnet runt-vistelse. Detta är en trygghetspunkt där man ska kunna vistas dygnet runt, exempelvis vid evakueringar.

- Samma som nivå 1 och 2.
- Sovplatser. Besökarna tar i första hand med egen utrustning till sovplatsen.

Förmåga – informationspunkter

Särskilt utsedd fysisk plats där invånarna kan få bekräftad information från kommunen och myndigheter när de ordinarie kanalerna inte fungerar. På informationspunkten

- finns information i första hand tillgängligt skriftligen på anslagstavla. Bemannning är inte nödvändig.
- kan vid behov information ges muntligen, t.ex. med hjälp av frivilliga.

Kommunens trygghetspunkter och informationspunkter

Alla trygghetspunkter ska kunna användas som informationspunkter.

I Melleruds kommun ska planering för trygghetspunkter och informationspunkter i första hand tas fram för:

Tätort	Lokal	Nivå
Mellerud	Dahlstiernska gymnasiet och Kulturbuket	3
Dals Rostock	Karoliner skolan	3
Åsensbruk	Skållerudshemmet	3
Åsebro	Åsebro skola	3
Mellerud	Biblioteket i Mellerud	Informationspunkt
Mobilt koncept	Under förutsättning att kommunen erhåller statsbidrag: Utveckling av koncept för modulär trygghetspunkt	1

På platser där kommunen inte äger fastighet kan samverkan ske med aktörer som har egen samlingslokal, om behov av ytterligare informations- eller trygghetspunkter finns. Planeringen bör då inriktas på stöd för att dessa aktörer bygger upp egen förmåga. För sådana trygghetspunkter kan säker energiförsörjning vara ett önskemål, dock inte ett ska-krav i nuläget. I första hand inkluderas uppgiften i ordinarie föreningsbidrag. I annat fall får kommunens xx-chef teckna sådana överenskommelser. En prövning görs i varje enskilt fall dels om behovet att skapa en trygghetspunkt, dels föreningens förmåga att kunna stå värd för trygghetspunkten och lokalens beskaffenhet.

Delegation och verkställande

Kommunstyrelseförvaltningen i samverkan med samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att omsätta riktlinjerna en handlingsplan per trygghetspunkt. Planen är en del av kommunens planering för det geografiska områdesansvaret. Samverkan ska ske med fastighetsägare och verksamhetsutövare som förväntas vara en del av planeringen, minst initialt. Samhällsbyggnadsförvaltningen bistår med att utrusta trygghetspunkterna, vilket också är en förmåga som får byggas upp över tid.

Kommunchef beslutar om öppning och stängning av informationspunkter och trygghetspunkter samt vilken nivå som trygghetspunkten ska ha när den hålls öppen.

Information om informationspunkter och trygghetspunkter ska finnas på kommunens webbplats.

3. Ansvar och roll**Individens ansvar**

Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap de första dygnet med tillgång till mat, vatten, värme och kommunikation. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (Myndigheten för civilt försvar, från och med 1 januari 2026) bör kommunen därför verka för att i så hög grad som möjligt få människor att stanna kvar i hemmet så länge som det är möjligt.

Ansvariga myndigheter har informationsmaterial om hemberedskap. Ideella organisationer erbjuder även allmänheten utbildningar inom området.

Kommunens ansvar

Enligt ansvarsprincipen har kommunen samma ansvar till vardags som vid samhällsstörningar. Det innebär att vår planering i första hand inriktas på kommunens ordinarie verksamhet och de personer som finns inom våra verksamheter.

Genom socialtjänstlagen har kommunen det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får den hjälp och stöd de behöver, om inte stödet kan tillgodoses på annat sätt. Kommunen har också ett geografiskt områdesansvar i fråga om fredstida kriser och ska verka för samordning och samverkan. I den uppgiften ligger också att verka för att information till allmänheten samordnas vid extraordinära händelser i fredstid.